

ali takoj so poginile. Tudi na človeka deluje zelo neugodno smrad mrtvega morja in vroča atmosfera. Beduinci pripovedajo, da je hotel Ibrahim paša kultovati obrežje mrtvega morja. Poslal je do 3000 Egipčev na obalo, ali v dveh mescih so pomrli vsi. Tudi okoličani se boje mrtvega morja, kakor je videti. Kedar prihajajo z gora v slano dolino, poteknejo čebulje v nosnice, da bi se jih ne prijela malarija.

Čudno, da Jordan nima vidnega odtoka z mrtvega morja. Kamo se zgublja voda, ki jo izliva vanj? Sleharnega dné je privali do 6.000.000 ton, a površina morja se vendar nič ne vzdigne. Ali voda odteka po podzemeljskem odvodu? Ali izpariva izredna vročina sproti vso množino vode? Pa po zimi vročina ni tako silna, toraj . . . ? In kamo je tekkel Jordan, preden je nastalo mrtvo morje? Večina novejših geologov se strinja v tem, da je pred postankom mrtvega morja se izlivala reka v rudeče morje, in nekateri raziskovalci menijo, da so tudi osledili stari vodotoč, in ta je Arabah. Bodi si tako ali tako, gotovo je to, da nam podaja mrtvo morje tolikih zanimivosti v premišljevanje, kakor nobena druga voda na svetu.

Kjer se ziblje dandanes mrtvo morje, ondi se je širila krasna dolina za časa Abrahamovega. Na južnem koncu tega raja je stalo več mest, najbolj na glasu ste bili Sodoma in Gomora. Ker so se oskrunjali stanovniki z nesramnostjo, udaril jih je Bog, udaril jih je grozno. Ogenj in žveplo sta pokončala nemarna mesta, ljudi, živali, in lepo deželo.

Raziskovanja in odkritja Lynchova so do dobrega potrdila podatke sv. pisma, in to do najmanjih podrobnosti. Učeni in resnicoljubivi Amerikanec Lynch veli to-le: „Kedar smo dospeli na mrtvo morje, bili smo navskrižnega mnjenja. Eden je bil skeptik, a eden je kar očitno govoril in dokazoval, da Mozes ni vedel, kaj je pisal, da je vse to prazna pravljica. Tri tedne trajajoče raziskovanje in vestno razbiranje pa je prepričalo vse od kraja, da pripoveda biblija golo istino“.

Lynch je odločen nasprotnik sleharnemu pretiravanju, ali vendar nam opisuje zelo rezko in črno južno zahodni kos mrtvega morja, kjer ste stali Sodoma in Gomora. Črni glen je tako vroč, da se človeku dozdeva, kakor bi gazil po živem pepelu, in na podplatih se narede mehurji. Res je pa tudi vse ono, kar pripoveda biblija o neužitnih plodovih te okolice.

Mrtvo morje je ogromno zrcalo, v katerem naj gleda grešnik, kako zelo tepe Bog nesramne pregrehe. „Toraj otrok Adamov, varuj se nečistosti“, veli slovenski božjepotnik v svojem spisu: „Tri mesce na Jutrovem“.

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Ko o vsem tem p. n. domača dušna pastirja zvesta, zjokala sta se bridko. Svarila sta pri vsaki priliki za-

slepljena očeta in mater; prosila ju za pet krvavih ran Kristusovih ter ju rotila pri zveličanji njihovih duš, da naj to pregrešno povodenj zaježita in se svojo hčerko vred na pot pokore podasta; a vse bilo je zaman, vse ostalo je brez vspeha; greh kopičil se je na greh. K večjemu se je po šnopsu za vse dobro popolno vničena mati na vsako tako opominjevanje zaničljivo odrezala: „E, kaj to koga briga! Potem morali bi pa vsi trije poginiti; kako bi pa brez tega več dalje živeti mogli?“ Vse prav po trdovratni šnopsarski navadi. Ostala sta nepoboljšana in trdovratna toliko časa, da je slednjič pravična roka božja v mes posegla.

Uboga, popreje kaj živahna in vesela Podlipujekova Mina, ko se je bila v Plahtačeve spletke za vselej ujela, postala je klaverna in otožna; nobena reč je več veselila ni, vest jo je noč in dan hudo pekla in preganjala. Vsakemu poštenemu človeku se je izogibala; vsaka druga družba, izuzemši Plahtačeva, bila jej je zoprna in neljuba. Kadar bila je sama, zatopila se je v britke misli na svoj žalostni položaj, ter se tužno razjokala. Delala je pogostoma sklepe, grešne zveze razdreti, a ko je bila zopet s Plahtačem, pozabila je zopet na vse svoje dobre sklepe in bila je iznova stara nepoboljšljiva reva. Ko je vč si na polji kaj delala in je z kako sosedinjo svojo v dotiko prišla, pričela jej je po navadi vsa obupana tožiti: „Jaz sem zgubljena, pogubljena bodem. Ta prokleti Plahtač mi je vkradel mir in pokoj srca mojega za vselej; za-me ni rešenja več!“ Preje kaj pridna delavka, se zapeljana skoraj za nobeno delo več s pridoma brigala ni.

Tavala je okolu vsa zbegana in obupana toliko časa, da je slednjič po duhu in truplu popolno opešana, nevarna in za smrt zbolela. Bolezen nastopila je nekega večera po „Ave Mariji“. Oče in mati njena bila sta ravno ob tem času od šnopsa vsa trda in neobčutna. Reva jih je klicala na pomoč, slišala sta jo sicer, a govoriti in kreniti se, bilo jima ni mogoče, ker bil jima je prekleti „šnops“ dar govora popolno zaprl, a gibnice jima pa tako skupaj skrčil in stisnil, da sta, kot dva čoka, ležala nepremično vsak na svojem mestu, kot priklenjena in zvezana.

(Dalje prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

IV. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča o uprašanju c. kr. deželnega sodišča, ali je trgovina lesnega trgovca v Zadvoru, katero je zdaj prenesel v Godovič. tolika in taka, da je lesnega trgovca v zmislu članov 4. in 10. trgovinskega zakonika zmatrati za trgovca in da ga je po takem upisati v trgovinski upisnik. Po ovedbah zbornice pripisana je rečenemu trgovcu v davčni občini Dobrunje dobitkovina v znesku 16 gld. 80 kr., ali potem zopet odpisana od I. tečaja 1888. leta. Trgovina ni bila tolika, da bi zanj mogla veljati dolo-

čila, katera so v trgovskem zakoniku o trgovskih knjigah in o prokuri. Ker vrhu tega c. kr. okrajno glavarstvo logaško do zdaj še ni javilo zbornici, da omenjeni trgovec v Godoviču obrtuje, misli odsek, da še v tem slučaju ne moremo govoriti o upisnosti, ker lesne trgovine, omenjene v deželnosodnjem dopisu, ni več. Odsek predlaga torej: Zbornica naj se izjavi v zmislu tega poročila. — Predlog bil je sprejet.

V. Gospod zbornični podpredsednik Mihael Pakič poroča o novem cenovniku Antona Müllerja javne tehtnice v Stobu. Odsek je o tej stvari že poročal ter predlagal nekatere premembe, katere je sprejel Anton Müller. Te cene zmatra odsek za primerne: 1.) za tehtanje goveje živine 10 kr.; 2.) za tehtanje telet po 5 kr.; 3.) za tehtanje prašiča 10 kr. Nadaljnjih tarifov ne zmatra, da bi bili sestavljeni v zmislu § 15. zakona z dne 19. junija 1866, drž. zak., št. 85. Plača li kdo za prazen jednouprežni voz 5 kr. in za prazen dvouprežni voz 10 kr. ter za blago na vozu, in sicer od 100 kilogramov po 2 kr., bilo bi tehtanje nekoliko predrago za stranke in lastnik tehtnice dosegel bo manj dohodkov, nego bi jih res, ako bi določil manjši, okolščinam primernejši cenovnik. Tako bi bilo n. pr. vsekakor predrago tehtanje z apnom naloženega voza, ker bi od apna, katero bi morda tehtalo 20 meterskih centov, moral plačati 40 kr. in za prazen dvouprežni voz 10 kr., torej vkupe 50 kr. Čisto drugače bilo bi, ako bi se ustanovili ti-le cenovniki: za prazen, jednouprežni ali dvouprežni voz plača se 5 kr. in za naložen jednouprežni voz 10 kr., za naložen dvouprežni voz 20 kr. Ustanovimo li ta cenovnik, dobili bi od dvouprežnega z apnom naloženega voza, ako bi apno tehtalo tudi 20 metrskih centov, 25 kr., in za jednouprežen naložen voz 15 kr., in sicer za naložen voz 20 kr. in odnosno 10 kr., in za prazen voz 5 kr. Cenovnik 2 kr. od po 100 kilogramov blaga more ostati in ni nikakor predrag, toda rabiti ga je le tedaj, ako tehtamo blago brez voza. Odsek predlaga tedaj: Zbornica izreče naj se v tem zmislu. — Predlog se sprejme.

VI. Gospod zbornični svetnik Mihael Pakič poroča, da se je c. kr. okrajno oblastvo v Ljubljani obrnilo do trgovske in obrtniške zbornice s prošnjo, naj poroča o prošnji Antona Kneza, kateri hoče napraviti javno tehtnico na svojem zemljišču na Grosupljem.

Občina Grosuplje šteje 1743 duš ter ima 38 trgovcev in obrtnikov, kateri bi večkrat radi zvedeli težo blaga, ki ga kupujejo in prodajejo. Manjše količke odtehtujejo lahko na svojih trgovinskih tehtnicah a večjih kolikoč pa že ne. Toda vse odtehtavanje je takorekoč brez koristi, ker izkazilni listi o odtehtavanju niso javni listi.

Z Grosupljega in iz sosednih občin hodijo na semenj v Ljubljano in druge kraje in bi tedaj zelo želeli, ko bi mogli deželske proizvode in blago odtehtavati na Grosupljem. Tudi obiskovalci semnjev na Grosupljem in bližnjem Šmartnem posluževali bi se radi te tehtnice. Nadalje je poudariti, da je Grosuplje na veliki cesti,

po kateri se izvodi tudi iz novomeškega in litijskega okraja mnogo blaga v Ljubljano na semenj, na kolodvor, in ker na tej črti ni javne tehtnice, moremo trditi, da je javne tehtnice zelo potreba. Zatorej nasvetuje odsek: Slavna zbornica naj se v svojem poročilu izreče za javno tehtnico na lasti Antona Kneza na Grosupljem. — Predlog se jednoglasno sprejme.

VII. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča o naslednjem ukazu trgovinskega ministerstva od dne 18. februarja t. l., št. 1389: „Došla je prošnja, naj se navadne tiskovine, katere nimajo nikakor tiskovnodarskega značaja artistiških ali literarnih proizvodov, kakor na pr. šolski zvezki, karte za čestitke, cenovniki, naznanila za oddajanje stanovanj, računske golice, učni razpregled za učence itd. izločijo iz obrtnega pojma tiskovnega izdelka in naj se dopusti prodajalcem papirja prodajati jih, ne da bi si za to morali prej izposlovati dopustilo.

Da se utemelji ta prošnja, navaja se, da so rečene tiskovine kot potrebne o splošnjem prometu postale potreben trgovinski proizvod in da jih mnogostranski iščejo pri prodajalcih papirja.

Po zdanjih zakonitih določilih treba je za trgovstvo s takimi tiskovinami izposlovati si obrtnega dopustila na podstavi §. 15., število 1. in §. 21. zakona z dne 15. marca 1883. drž. zak. štev. 39 ter je moči uslišati prošnjo, odnosno oprostiti one osebe, ki prodajajo rečene tiskovine, dolžnosti, da jim v to ni potreba izposlovati si posebnega dopustila, samo po naredbi na podstavi §. 24. omenjenega zakona.

Z ozirom na ta določila poziva se v sporazumu s c. kr. ministerstvom notranjih stvari slavna zbornica, da poizve mnenja zadrug v svojem zborničnem okraju ter se sama izjavi, ali bi bilo po nazorih čestite zbornice z ozirom na zdanje odnošaje in potrebe umestno, ne zahtevati obrtnega dopustila za trgovstvo s takimi tiskovinami, katere so določene zgolj potrebam obrta in društvenega življenja.

Politične stvari.

Govor poslanca Kluna

v državnem zboru dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Veroučitelji se vedno pritožujejo o malih vspehih verouka in kot glavni vzrok imenujejo zanemarjenje materinega jezika, ker se nemščina začne poučevati že v prvem razredu, dočim so se prej v prvih dveh letih učili slovenski. Odtod pride, trdijo veroučitelji, da otroci ne znajo brati katehizma, torej se tudi učiti ne morejo iz njega.

Na to pritožbo odgovoril jim je knezoškofjski ordinarijat — tudi besede iz dotičnega dopisa — naj iščejo pomoči proti nepravilnostim pri šolskih oblastvih,